

T.C.
Güney Ege Kalkınma Ajansı

GEKA

T.C. GÜNEY EGE KALKINMA AJANSI

2014 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Programı

T. C. İNCİRLİOVA BELEDİYESİ

İncirliova'da Göçle Gelen Nüfusun Kentlilik Bilincinin Araştırılması Projesi Sonuç Raporu

MAYIS 2015

T.C.
Güney Ege Kalkınma Ajansı

GEKA

T.C. GÜNEY EGE KALKINMA AJANSI

2014 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Programı

T. C. İNCİRLİOVA BELEDİYESİ

İncirliova'da Göçle Gelen Nüfusun Kentlilik Bilincinin Araştırılması Projesi Sonuç Raporu

MAYIS 2015

Sözleşme No: TR32/14/DFD/0033

"Bu rapor T.C. Güney Ege Kalkınma Ajansı'nın desteklediği "İncirliova'da Göçle Gelen Nüfusun Kentlilik Bilincinin Araştırılması" projesi kapsamında hazırlanmıştır. İçerik ile ilgili tek sorumluluk T.C. İNCİRLİOVA BELEDİYESİ'ne aittir ve T.C. Güney Ege Kalkınma Ajansı'nın görüşlerini yansıtmaz."

Kurtuluş Savaşı döneminde yıllarca Yunan mezalimine uğrayan ve işgal edilen, eski adı Karapınar olan şirin ilçemiz savaş sonrası zaten nüfusu azalmış olan halkımız geri gelmiş ve gerek yurtiçi gerek yurtdışı göç alarak kalabalık bir kasaba haline gelmiştir.

Daha sonraki dönemde ekonomik, siyasal, sosyal ve diğer sebeplerle kasabamıza göç devam etmiş olup bugün 45.000 nüfuslu İncirliova ilçesi oluşmuştur. Bu sebeple gerek ilçemiz için, gerek ilçeyi yöneten ve hizmet verenler için bu nüfus tahlili önem arz etmektedir.

Uygulamaya konulan bu proje sonucu elde edilen veriler ilçe halkımıza daha iyi hizmet etmemize ve onları daha mutlu yapacak hareket tarzımızı belirlemeye yardımcı olacaktır.

Farklı yerlerden göç ederek ilçemize gelen vatandaşlarımızın birbirine kaynaşarak ve kendi renklerini de canlı uttarak daha mutlu yaşamalarına vesile olmasını umduğumuz bu proje hayırlı ve uğurlu olsun.

Adem ÜNAL
Kaymakam

Toplumların birçoğunun tarihi süreç içerisinde gönüllü veya zorunlu olarak karşı karşıya geldikleri bir durumu ifade eden göç kavramı; insan topluluklarının siyasal, ekonomik, sosyal ve doğal nedenlerle, geçici veya sürekli olarak yer değiştirmesi olarak tanımlanmaktadır.

İncirliova, Osmanlı İmparatorluğu döneminden bu yana transit ticaret yolları üzerinde bulunması münasebetiyle, farklı zamanlarda ve farklı nedenlerle göçe maruz kalan bir yerleşim yeridir.

Göçle gelen nüfusun sahip olduğu yaşam tarzı ile göç sonrası yerleşilen yerde karşılaştığı kültür farklılıklarının uyum sağlayabilmesi elbette ki uzun zaman alması söz konusudur. Bu uyum sürecinin sağlanmasındaki değişimin ilçemize olan etkilerinin anlaşılabilmesi için yapılan anket çalışması daha sonraki dönemlerde yapılması düşünülen geniş kapsamlı projelerin altyapısını oluşturacaktır.

İncirliova'ya göçle gelen kesimde kentlilik bilincinin oluşturulması ile ilçenin sosyo-ekonomik kalkınması, yaşam kalitesinin artması ve sonucunda daha yaşanabilir bir kent görüntüsü oluşturulması amacıyla proje geliştirilmiştir.

Belediye olarak Güney Ege Kalkınma Ajansı (GEKA) 2014 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Programı kapsamında hazırlamış olduğumuz "İncirliova'da Göçle Gelen Nüfusun Kentlilik Bilincinin Araştırılması" adlı projemiz ajansa sunulmuş ve GEKA tarafından desteklenmeye uygun görülmüştür.

18 Şubat 2015 tarihinde başlayan projede, ilçemize göçle gelen nüfus ve bu nüfusun kentlilik bilincinin araştırılması hususunda anket, strateji geliştirme toplantısı yapılmış, alanlarında tecrübe ve sorumluluk sahibi katılımcıların iştirakî ile göçün getirdiği risk ve tehdit unsurlarının belirlenip, çözüme yönelik stratejiler belirlenmiştir.

Belediyemiz tarafından yürütülen bu projenin ve hazırladığımız bu kitabın ilçemize, ilimize, bölgemize ve ülkemize katkı sağlamasını umar; emeği geçen çalışma arkadaşlarım ile değerli zamanlarını ayırarak katkı sağlayan tüm katılımcılara ayrı ayrı teşekkür ederim.

Gürşat KALE
Belediye Başkanı

Yayımlayan

T.C. İNCİRLİOVA BELEDİYESİ

Emniyet Şehircilik • Genel Yayın Koordinatörü

Gürat KALE

T.C. İncirliova Belediye Başkanı

Hazırlayanlar

Baki ASLANTA

Belediye Başkan Yardımcısı

Ramazan SAVAN

Plan Proje Müd. Sor.

Mehmet AKKAYA

Raportör

İncirliova'ya göçle gelen nüfusun, kentlilik bilinci araştırıldı

**İncirliova Belediyesi'nin
GEKA'ya sunduğu
'İncirliova'da Göçle Gelen
Nüfusun Kentlilik Bilincinin
Araştırılması Projesi' kabul
edildi. İncirliova
Belediyesi'nin GEKA'dan 29
bin 632 lira alacağı projenin
uygulanmasının ardından
strateji toplantısı düzenlendi.**

İncirliova'ya göçle gelen kesimde kentlilik bilincinin oluşturulması ile ilçenin sosyo-ekonomik kalkınması ile beraber, yaşam kalitesinin artması yönünde anket düzenlendi. Doğal, ekonomik, sosyal ve siyasal nedenlerle yaşadıkları yerlerden İncirliova'ya göç eden yaklaşık 176 haneye, göç nedeninin araştırıldığı anket düzenlendi. Anket sonucu hakkında protokol üyeleri ile birlikte İncirliova Köylü Pazar'ında strateji geliştirme toplantısı düzenlendi. Toplantıya, İncirliova Kaymakamı Adem Ünal, İncirliova Jandarma Garnizon Komutanı Başçavuş Mehmet Lütfi Yılmaz, İncirliova Belediye Başkanı Gürşat Kale ile Başkan Yardımcısı Baki Aslantaş, İlçe Emniyet Müdürü Çetin Çokyigit, Aydın Valiliği Avrupa Birliği Dış İlişkiler Koordinasyon Merkezi Koordinatörü Reyhan Türkmen, GEKA İzleme Değerlendirme Uzmanı Gülşah Öselmiş İşcan'ın yanı sıra ilçedeki kurum ve kuruluşları temsil eden daire amirleri katıldı.

“İNCİRLİOVA'YI YÜZDE 70 ORANINDA SEVİYORUM”

İncirliova Kaymakamı Adem Ünal, projenin gerçekleştirilmesinden dolayı memnun olduğunu dile getirerek, İncirliova'yı tehdit eden sorunlara karşı önlem alınması gerektiğini söyledi. Kaymakam Ünal şunları söyledi:

“İncirliova'ya ben de göçle geldiğim için yapılan anket sonucunda İncirliova'yı, göç eden kesimin yüzde 70'i seviyor. Buradaki insanlarla ve esnafla iyi ilişkiler kurduğumu zannediyorum. İncirliova'ya göçle gelen insanların çoğunun gelir düzeyi orta halli vatandaşlarımızdır. Göçle gelen vatandaşların çoğu İncirliova'yı çok seviyor, çünkü İncirliova her ihtiyaca cevap verebilecek konumdadır.”

“HALKIMIZIN REFAH SEVİYESİNİ YÜKSELTMEYİ ARZULUYORUZ”

İncirliova Belediye Başkanı Gürşat Kale, İncirliova'nın sorunsuz, daha yaşanabilir bir kent olması ve halkın refah seviyesinin yükseltilmesini arzuladıklarını belirterek, “Projede uygulanan anket sonuçları ışığında İncirliova'ya göçle gelen nüfusun oluşturduğu tehdit ve riskler belirlenip, bu sorunların giderilmesine yönelik önerileri tartışarak, beraber çözeceğiz. İncirliova'da yapmaya çalıştığımız sosyal hayatı geliştirme gayretlerine devam ediyoruz. İncirliova Belediyesi adına çalışmamızda emeği geçen herkese teşekkür ediyorum” diye konuştu. (GÖKHAN DÜZYOL)

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
1. TEMEL KAVRAMLAR	3
1.1. SEBEPLERİ VE SONUÇLARI İLE GÖÇ OLGUSU	8
1.2. GÖÇ ÇEŞİTLERİ	4
1.2.1. İç Göçler	4
1.2.1.1. Mevsimlik Göçler	4
1.2.1.2. Sürekli Göçler	5
1.2.1.3. Emek Göçleri	5
1.2.1.4. Zorunlu-Gönüllü Göçler	5
1.2.2. Dış Göçler	6
1.2.2.1. Beyin Göçü	6
1.2.2.2. İşçi Göçü	6
1.2.2.3. Mübadele Göçleri	7
1.3. İNCİRLİOVA VE GÖÇ	7
1.3.1. Nüfus ve Demografi	9
2. ARAŞTIRMANIN TASARIMI	11
2.1. Araştırmanın Amacı	11
2.2. Araştırmanın Önemi	11
2.3. Araştırmanın Kapsamı	12
2.4. Araştırmanın Yöntemi	12
3. ARAŞTIRMANIN BULGULARI	12
3.1. Yaş İle İlgili Bulgular	12
3.2. Cinsiyet İle İlgili Bulgular	13
3.3. Eğitim İle İlgili Bulgular	14
3.4. Medeni Durum Hakkındaki Bulgular	14
3.5. Gelir Durumu Hakkındaki Bulgular	15
3.6. Göç Edilen Süre İle İlgili Bulgular	16
3.7. Göç Edilen Yerle İlgili Bulgular	16
3.8. İncirliova Hakkındaki Bulgular	17
3.9. Yerli Halk İle İlişkiler Hakkındaki Bulgular	18
3.10. İş Durumu Hakkındaki Bulgular	19
3.11. Göç Öncesi Ekonomik Durum Hakkındaki Bulgular	20
3.12. Mevcut Ekonomik Durum Hakkındaki Bulgular	21
3.13. Köye Geri Dönme İsteği Hakkındaki Bulgular	22
3.14. Köy Yaşamına Duyulan Özlem Hakkındaki Bulgular	23
3.15. Köyden Sağlanan Katkı Hakkındaki Bulgular	24
4. ÖNERİLER	24
5. SONUÇ	25

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: İncirliova Nüfusu	s. 9
Tablo 2: İncirliova'da İkâmet Edenlerin Nüfusa Kayıtlı Olduğu İllere Göre Dağılımı, 2014	s.10
Tablo 3: Aydın ve İlçeleri Yıllık Nüfus Artış Hızı, 2014	s.10

GİRİŞ

Göç, toplumların bir çoğunun tarihi süreçte karşı karşıya geldikleri bir durumdur. Her ne kadar farklı gerekçelerle yapılmış olsa da genel tanımıyla göç; kişilerin buldukları yerde yaşam şartlarının kısıtlı olması nedeniyle, hayatlarını daha iyi koşullarda devam ettirebilmek için yaptıkları coğrafi yer değiştirme hareketidir.¹ Göç konusunda farklı sınıflamalar vardır. Mekânsal olarak değerlendirildiğinde iç göç ve dış göç olarak ikiye gruba ayrılmaktadır. Araştırmanın konusu ulusal boyutta olan göçler olması nedeniyle iç göç grubuna girmektedir.

Türk tarihinde göç, sıklıkla karşılaşılan bir olgudur. Çin kaynaklarında daha erken tarihlerde Türk göçlerinden bahsedilmekle birlikte Orta Asya'dan batı yönündeki göçler 4. yüzyıldan itibaren başlamıştır. Selçuklu ve Osmanlı devletlerinin kuruluşuna kadar yapılan göçler daha küçük ölçekli olmuşlardır. Bu iki dünya devleti göç kavramını bir iskân metodu olarak kullanmışlardır.² Türk toplumunda göçler asıl etkilerini Osmanlı döneminde göstermiştir. 14.-16. yüzyıllarda Anadolu'dan Rumeli'ye ciddi miktarda göç gerçekleşmiş fakat bu dönemden sonra tedricen azalma göstermiştir. Osmanlı'nın ilk zamanlarındaki göçleri ayrı tutarsak ilk beş yüz yılda büyük göçler yaşanmamıştır.³

Türkiye'nin son üç yüz yıllık geçmişinde göç ve göçmen meselesi önemli sorunların başında gelmektedir. Bunun birincil nedeni; Avrupa merkezindeki iktisadi ve siyasi dönüşümle başlayan sürecin Osmanlı İmparatorluğu aleyhinde gelişmesidir. İkinci Viyana kuşatması sonrası Osmanlı İmparatorluğu'nda başlayan tedrici bir geri çekiliş, içe göçün başlangıcı olmuştur. Osmanlı İmparatorluğu topraklarının giderek daralmasıyla başlayan bu göç hareketini İlhan Tekeli *Balkanlaşma Göçleri* olarak adlandırmaktadır. Geniş topraklara yayılmış henüz endüstrileşmemiş bir imparatorluğun ulus devletlere ayrılmasıyla ortaya çıkan bu göçle kaybedilen topraklarda barınamayan Müslüman nüfus kitleleri halinde Anadolu'ya sığınmışlardır.⁴ Avusturya'nın 1686'da Budin'i ele geçirmesiyle kaybedilen topraklardan başlayan göçler Tekeli'nin bahsettiği göçleri başlatmıştır. Avusturya

¹ Taylan Akkayan, **Göç ve Değişme**, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1979, s.21.

² İbrahim Erdal, **Mübadele Uluslaşma Sürecinde Türkiye ve Yunanistan 1923-1925**, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul, 2006, ss.18-19.

³ Kemal Karpat, **Osmanlı'dan Günümüze Etnik yapılanma ve Göçler**, Çev. Bahar Tırnakçı, 2. Baskı, Timaş Yayınları, İstanbul, 2013, s.12.

⁴ İlhan Tekeli, **Göç ve Ötesi**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 2011, s.43.

burada din fark, gÖzeterak M^sl^man ve Yahudilerin bir k,s,m,n, Ôd^rm^-, geri kalanını da göçe zorlamıştır.¹ Tüm süreci etkileyen ve kitlesel göçlerin nedeni ise özellikle Balkan coğrafyasındaki ulus-devlet anlayışıdır. 1856 Kırım Savaşı sonrasında Rusya'nın Kırım'da uyguladığı politikaların sonucu olarak Osmanlı'da kitlesel göçler başlamıştır.² Osmanlı Devleti böylelikle muhacir ve mübadil kavramlarıyla tanışmıştır. 1768-1774 Osmanlı-Rus Savaşı sonrasında imzalanan 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması ile Osmanlı Devleti o zamana kadar olan en ağır yenilgisini almıştır. Bu antlaşma ile Kırım'ın kaybedilmesinden, 1800 yılına kadar Anadolu'ya ve Balkanlar'a 500.000'e yakın insan göç etmiştir.³ Göçün ağır şartları sonucu çeşitli hastalıklar ve diğer nedenlerle ciddi kayıplar verilmiştir. Bu nedenle resmi kayıtlara bu miktar 300.000 olarak geçmiştir.⁴

1789 yılında gerçekleşen Fransız İhtilâli'nin en büyük etkilerinden olan milliyetçilik akımı Osmanlı azınlıklarının ayrılıkçı faaliyetlerinde etkili olmuştur. 19. yüzyıl Avrupasında azınlıklar arasında başat bir düşünce olan ulus-devlet kurma ideali böyle bir ortamda geniş bir hareket alanı bulmuştur. Bulgar, Rum, Sırp ve Hırvatların bu ideale ulaşmak için yaptıkları zulüm neticesinde 1806 ile 1812 yılları arasında yaklaşık 200.000 Müslüman göç etmek zorunda kalmışlardır.⁵ Sırp İsyanı ile başlayan ve Osmanlı azınlıklarının Balkanlar'da yeni devletler kurmasıyla devam eden süreçte Anadolu'ya daha yoğun göçler yaşanmıştır. Romanya ve Bulgaristan'ın kurulması sonucu bu iki ülkeden 1.500.000 kişi civarında göç olmuştur.⁶ Bulgaristan ve Yunanistan ile yapılan mübadelelerin yanı sıra Girit'in Osmanlı'dan ayrılması bağlamında, 20. yy. Osmanlısının ve Cumhuriyet'in ilk yıllarında yoğun göç dalgaları olmuştur.

Bir yerleşim yerinde nüfusu etkileyen üç faktörden (Doğum-ölüm-göç) bir tanesi göçtür. Birçok konuda belirleyici durumda olan nüfusun miktarı ve

¹ Karpat, s.13.

² Karpat, ss.13-14; Fikret Babuş, **Osmanlı'dan Günümüze Göç ve İskân**, Ozan Yayıncılık, İstanbul, 2006, s.47; Fahir Armaoğlu, **19. Yüzyıl Siyasi Tarih (1789-1914)**, Türk Tarih Kurumu Yayını, Ankara, 1997, s.227.

³ H. Yıldırım Ağanoğlu, **Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Balkanlar'ın Makûs Talihî Göç**, Kum Saati Yayınları, İstanbul, 2001, s. 32.

⁴ Yusuf Halaçoğlu, **XVIII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nun İskân Siyaseti ve Aşiretlerin Yerleştirilmesi**, 4. Baskı, Türk Tarih Kurumu Yayını, Ankara, 2006, s.42.

⁵ A. Cevat Eren, **Türkiye'de Göç ve Göçmen Meseleleri**, Nurgök Matbaası, İstanbul, 1966, s. 33.

⁶ Babuş Fikret s.47.

hareketliliği² i yani demografik unsurlar araştırmalara, stratejik planlara konu olmuştur. Türkiye Cumhuriyeti'nin de ilk yıllarından itibaren fiili uygulamalarda zorunluluk olarak yer bulan göç ve iskân konuları 1980'li yıllar sonrasında araştırmalara ve akademik çalışmalara konu edinilmeye başlanmıştır.

Bu çalışmaya konu olan İncirliova ilçesinde yaşanan göçler sonrasındaki kentlilik bilinci araştırması, yukarıda özetlenmeye çalışılan göç sürecinden sonraki döneme ilişkindir. Diğer bölümlerde detaylandırılacak olması nedeni ile burada bahsedilmemiştir.

"İncirliova'da Göçle Gelen Nüfusun Kentlilik Bilincinin Araştırılması" adlı bu araştırma Güney Ege Kalkınma Ajansı (GEKA)'na "Doğrudan Faaliyet Desteği" kapsamında proje olarak sunulmuştur. Proje GEKA tarafından desteklenmiş ve İncirliova Belediyesi tarafından yürütülmüştür.

1. TEMEL KAVRAMLAR

1.1. SEBEPLERİ VE SONUÇLARI İLE GÖÇ OLGUSU

İnsanlık tarihinin başlangıcından bu yana çeşitli nedenlere bağlı olarak varlığı bilinen göç olgusu, sosyal bilimler alanında araştırmalara geç zamanda konu olabilmıştır. Üst kültürden daha çok kitle kültürüne ait olan bu olgu, etki değerlendirmesi açısından sonuçları daha gözlemlenebilir bir durumdur.

Göç olgusunun temelinde yatan iki durumdan biri; bulunulan yerdeki mevcut şartların (İş, güvenlik, sağlık, eğitim vb.) hayatı olumsuz yönde etkilemesidir yani zorunluluk halidir. Diğer göç edilen yerdeki şartların daha iyi olanaklar sunması nedeni ile ortaya çıkan tercih durumudur. Bunlara itici ve çekici faktörler denilmektedir.

Yukarıda bahsedilen temel nedenlere bağlı olarak gerçekleşen göçler süreç içerisinde her iki yönde yoğunluk hali almaya başlar. Bunun sonucu olarak da yerleşim yerlerinde göçe bağlı değişimler sonucu demografik yapıda da gelişmeler ortaya çıkmaktadır.

Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde göçün yönü kırsaldan kentlere doğru gerçekleşmektedir. Göç edenlerin gereksinimlerine bağlı olarak istihdam durumu, aile ve arkadaşlık bağları, daha önce göç edenlerin tavsiyeleri göç edilecek yerlerin belirlenmesinde etkili olmaktadır. Aile ve arkadaşlık ilişkileri için tam tersi durum da

olabilmektedir. Göçün gerçekleşmesi sonrasında daha önce bir arada yaşadıkları, insanlarla paylaşımın azalması ilişkiler üzerinde olumsuz sonuçlar da doğurabilmektedir.

Sanayi Devrimi sonrasında büyük güç haline gelen devletlerde başlayan iç göç hareketleri 1950 sonrasında gelişmekte olan ülkelerde daha yoğun olarak görülmeye başlamıştır. Tanıma dayalı bir ekonomiden sanayi ağırlıklı bir ekonomi düzenine geçme eğiliminde olan Türkiye'de de bu değişim ile birlikte iç göç hareketleri yoğunluk kazanmaya başlamıştır.

1.2. GÖÇ ÇEŞİTLERİ

Türkiye'deki göçler "iç göçler" ve "dış göçler" olarak ikiye ayrılmaktadır. İç göçleri de "mevsimlik göçler, sürekli göçler, emek göçleri ve zorunlu-gönüllü göçler" olarak alt başlıklara ayırmak mümkündür. Dış göçler de "beyin göçü, işçi göçü ve mübadele göçleri" alt başlıklarına ayrılmaktadır.¹

1.2.1. İç Göçler

Bir ülkenin sınırları içinde gerçekleşen göçlere iç göç denilmektedir. Bu nüfus yer değiştirmeleri bölgeler arasında, şehirler arasında geçici ve sürekli bir şekilde gerçekleşebilir. Bu hareketlilik ülke nüfusunu değiştirmezken bölge veya şehir nüfuslarına göçlerin boyutuna göre etkide bulunur.² 1950 sonrasında Türkiye ekonomisinde yaşanan dönüşümler sonucu üretim dışında kalan işgücü sanayileşmenin olduğu büyük kentlere, tarım alanlarında işgücü eksikliği yaşayan bölgelere doğru olmuştur. Bu hareketlilik geri kalmış bölgelerden ve kentlerden görece daha gelişmiş bölgelere ve kentlere doğru olmaktadır.

1.2.1.1. Mevsimlik Göçler

İnsanların bir yılın belirli aylarında buldukları ortamdan başka bir ortama farklı nedenlerle gitmesi iç göç olarak tanımlanır. Buna göre çalışmak için mevsimsel olarak başka bir memlekete gidip işi bitince dönenler tatile ya da gezmeye yaşadıkları yer dışında başka yörelere gidenler ya da bir mevsimi geçirmek veya dinlenmek amacıyla yaylaya çıkanlar, bağ evine/yazlığa gidenler mevsimlik olarak

¹ Yüksel Koçak, Elvan Terzi, "Türkiye'de Göç Olgusu, Göç Edenlerin Kentlere Olan Etkileri Ve Çözüm Önerileri", **KAÜ, İİBF Dergisi**, C:3, S:3, s. 169.

² Koçak, s. 169.

göç etmi- sayı,rlar. Bu tip göçte kalınan s^renin k,sal,², nedeniyle birden fazla kültür aynı ortamda iç içe varlığını sürdürmekte ve bu durum farklı kültürler arasındaki etkileşimi artırmaktadır.

1.2.1.2. Sürekli Göçler

İnsanların yaşadıkları yerlerden başka yerlere kalıcı olarak yerleşmelerine sürekli göç denilmektedir. Bu göç gönüllü olarak gerçekleşebileceği gibi zorunluluktan da kaynaklanabilir. Eğitim, refah ve ekonomi temelli olarak gerçekleşen gönüllü göçler olabileceği gibi; doğal afetler, terör olayları ve savaşlar gibi nedenlerle gerçekleşenler ise zorunluluk nedeni ile gerçekleşmiş sürekli göçlerdir. Başlangıçta geri dönme amacı taşımalarına rağmen uzun zaman bir yerde kalınması bu göçleri de sürekli göç sınıfına dahil etmektedir.

1.2.1.3. Emek Göçleri

Çalışma hayatı içinde bulunan insanların bireysel ya da aileleri ile birlikte tayin veya işgücü gibi gerekçelerle yer değiştirmesidir. Türkiye bu amaçla yapılan göçler açısından çok hareketlidir. Gerek kurumların zorunlu hizmet bölgesi tayinleri gerek fertlerin kişisel istekleri nedeniyle tayin kaynaklı göç hareketleri yoğun olarak yaşanmaktadır.

1.2.1.4. Zorunlu-Gönüllü Göçler

Göç eden insanların kendi iradesi dışında, devletin tasarrufu ile bazı olaylar ve durumlar gerekçesi ile mecburi olarak gerçekleşen göçlere zorunlu göç denilmektedir. Bu göçlerle insanlar genellikle Türkiye'nin batı ve güney bölgelerine yerleştirilmişlerdir.

İnsanların herhangi bir baskıya maruz kalmadan kendi istekleriyle gerçekleştirdikleri göçlere de gönüllü göçler denilmektedir. Yaşam koşullarının daha iyi olduğu düşünülen ya da göç edenin özel bir durumu nedeniyle yaptığı göçlerdir.

Türkiye'deki iç göç hareketleri kitlesel anlamda Cumhuriyet'in ilk yıllarında başlamıştır. Siyasi nedenler ile uygulanan iskân politikaları nedeniyle zorunlu göçlerin yaşanmasına neden olan olaylar rejim karşıtı isyanlar (1925 Şeyh Sait, 1930

A²r, 1937 Dersim) idi. 1980 sonrasında yaşanan terör olayları, ve bölgede uygulanan bazı projeler doğrultusunda bölge halkı zorunlu göç etmek zorunda kalmıştır.

1.2.2. Dış Göçler

Bir ülkeden farklı bir ülkeye yapılan göçlerdir. Bu göçler zorunlu olabileceği gibi gönüllü de olabilmektedir. 1950 sonrasında özellikle Almanya'ya yapılan işçi göçleri gönüllü dış göçe örnek gösterilebilir. Zorunlu dış göçe örnek olarak 1. Körfez Savaşı yaşandığı sırada Irak'tan Türkiye'ye yapılan göçler veya yakın zamanda gerçekleşen Suriyeli göçleri gösterilebilir.

1.2.2.1. Beyin Göçü

Gelişmekte olan bir ülkeden gelişmiş bir ülkeye veya iki gelişmiş ülke arasında kalifiye, iyi eğitimli ya da yetenekli bireylerin göçüne beyin göçü denilmektedir. Bu göçün gerekçesini bulunulan ülkedeki şartların kişinin istediği şartlarla örtüşmemesi, kişisel tatminin sağlanamaması, gerekli araştırma veya çalışma ortamının olmaması gibi durumlar oluşturmaktadır. Göç veren ülke için büyük kayıp anlamına gelen beyin göçü yoğun yaşanması halinde ülkenin gelişimini yavaşlatan bir durum haline almaktadır.

1.2.2.2. İşçi Göçü

Bir ülkenin demografik özelliklerinden kaynaklanan işgücü açığının, başka bir ülkenin işgücü fazlası ile karşılanması durumunda işçi göçü denilmektedir. Çevre devletler sınıfında bulunan gelişmekte olan devletlerde vasıfsız işgücü gelişmiş devletlerdeki işgücüne göre daha ucuz olması nedeniyle sıklıkla başvurulan bir yöntem olmuştur. Gelişmiş devletlerin ekonomik anlamda güçlü olmak için sıklıkla başvurdukları bu yöntem gelişmekte olan devletler için de fırsat haline almıştır. Gerçekleşen göçler sayesinde işsiz nüfus oranında azalma yaşanırken, göç edenlerin ileride geri gelmeleri durumunda sahip oldukları mesleki ve ekonomik birikim ülkeye katkı sağlayacaktır.

1.2.2.3. M̂ badele GÖçleri

Mübadele kelime olarak değiş-tokuş anlamına gelmektedir. Genellikle savaşlardan sonra iki ülkenin anlaşarak vatandaşlarını karşılıklı olarak değiştirme durumudur. Nüfus mübadeleleri daha çok 20. yüzyıl başlarında milliyetçi bir politika sonucu nüfusu homojenleştirme girişimidir. Uygulandığı dönemde din ya da etnik kökene bakılarak gerçekleştirilmiştir.

Mübadele uygulamaları iki devlet arasında belirlenen şartlara göre değişiklik arz etmektedir. Osmanlı İmparatorluğu'nun Balkan savaşları sonrasında Bulgaristan ile yaptığı mübadele anlaşması gönüllük esasına dayanıp 4 yıl içinde göç edenlere tekrar geri dönme hakkı veriyordu. Lozan ile gerçekleşen nüfus mübadelesinde ise zorunluluk söz konusu idi. Bu uygulamalar hem devlet açısından hem göç eden nüfus açısından büyük olumsuzlukları beraberinde getirmektedir.

1.3. İNCİRLİOVA VE GÖÇ

İncirliova, doğuda Aydın Merkez, batıda Germencik ilçesi, kuzeyde İzmir'in Tire ilçesi, güneyde ise Büyük Menderes Nehri ve Koçarlı ilçesi ile çevirili 28 mahalleye sahip bir ilçedir. Aydın'a en yakın ilçe olma özelliğine sahip olan İncirliova, hızla büyüyen bir kenttir. Aydın'a yakın olması nedeniyle; günümüze kadar geçen süreçteki gelişimi Aydın'ın gelişim süreciyle paralellik göstermektedir.

İncirliova, farklı dönemlerde farklı isimlerle resmi belgelere geçmiş bir yerleşim yeridir. Cumhuriyet döneminde yapılan değişiklikle İncirliova adını alan kent, Osmanlı döneminde Karapınar ve İlyasbeyli olarak adlandırılmıştır. Osmanlı Devleti'nin idari taksimatında İncirliova'yı Karapınar adı ile genel olarak Güzelhisar-ı Aydın'a, kısa süreliğine de İlyasbeyli adı ile İneabad (Germencik) nahiyesine bağlı karye (köy) olarak görmekteyiz. Başbakanlık Osmanlı Arşivi katalog taramalarında birçok belgede Aydın'a bağlı nahiye olarak geçen Karapınar'a ait belge sayısının azımsanmayacak sayıda olması, kentin birikiminin derin kökleri olduğunu göstergesidir.

Kent Osmanlı'nın son döneminde ve Cumhuriyetin ilk yıllarında önemli miktarda dış göç almıştır. Sosyolojik açıdan da birçok farklılıklar arz eden Acarlar

Mahallesinde ikamet eden nüfus 19. yüzyıl sonlarında İran ve Afganistan üzerinden Anadolu'ya gelmişlerdir. Bu nüfusun bir kısmı Osmanbükü Mahallesinin olduğu bölgeye yerleşmişlerdir.¹ Bu bölgede tarım işçisi olan bu nüfus daha sonra bugün yaşadıkları yere yerleşmişlerdir.

Zengin kültürel mirasa sahip olan Anadolu coğrafyasının bir parçası olan kent, Anadolu'daki ilk demiryolu olma özelliğine sahip İzmir-Aydın Demiryolunun inşası ile hızlı bir büyüme içine girdi. Tam anlamıyla değişen ticaret yolunun yönü, gelişim çizgisini de belirledi. Nüfusu hızla artan İncirliova 1867 yılında nahiye, 1898 yılında belediye oldu. İlk belediye başkanı Rum asıllı Anistas (Anastas) Efendi idi.

I. Dünya Savaşı sonrasında Batı Anadolu'da birçok yerde olduğu gibi Aydın ve havalisi de Yunan İşgaline maruz kaldı. Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde kazanılan Kurtuluş Savaşı ile 7 Eylül 1922 tarihinde kent düşman işgalinden kurtuldu. Savaş alanındaki başarının tescili niteliğinde olan Lozan Barış Antlaşması için yapılan görüşmelerde öncelikli konular esirlerin durumu ve mübadele idi. Daha Lozan Antlaşması imzalanmadan 30 Ocak 1923 tarihinde "Türk ve Yunan Nüfuslarının Mübadelesi Sözleşmesi ve Protokolü" imzalandı. Bu sözleşmenin imzalanması sonrasında bugünkü demografik yapıda önemli bir yeri olan mübadiller kente yerleştirilip, üretici konuma getirildi.

Cumhuriyet'in kuruluşu ile nahiye konumunu koruyan kent, demiryolu ve karayolu ulaşım ağının üzerinde bulunmasının da etkisi ile hızlı gelişimini devam ettirdi. İncirliova'nın dinamik yapısını kazanmasında göçler ve yollar (Demiryolu ve karayolu) etkili oldu. Aynı şartlara sahip çevre ilçeler daha geniş bir coğrafyaya sahip olmalarına karşılık, İncirliova kendine has özellikleri nedeniyle daha hızlı gelişen ve büyüyen kent niteliğindeki İncirliova'ya, 1970'li yıllarda ve sonrasında Bulgaristan'dan gelen nüfus ile 1993 yılı sonrasında gelen Ahıska Türkleri'nin (Aydın'da yalnızca İncirliova'ya yerleşmişlerdir)² ilçeye yerleşmesi son dış göç

¹ Cevdet Özdemir, Demiriz Gülhan, "Acarlar Sosyal Yapı Analizi", **Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, C:5, S:1, ss. 77-78.

² İbrahimov, Aydın, Selver Sözözen Kahraman, "Kafkaslardan Sürgün Olan Bir Toplumun Bitmeyen Göçü", **Türk Dünyası Kültürel Değerleri Uluslararası Sempozyumu**, Eskişehir 2013 Türk Dünyası Başkenti Ajansı, 4-8 Kasım 2013, Eskişehir, s.195.

dalgası olmuştur. Süreç içerisinde Karadeniz, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu'da yapılan göçler sonucu ilçe demografik olarak çeşitlilik arz etmektedir.

4 Temmuz 1987 tarihine kadar Aydın Merkez ilçesine bağlı bucak konumunda olan İncirliova, bu tarihte ilçe statüsü kazandı. Bugün İncirliova, Aydın Merkez ilçesine çok yakın ve yüzölçümü olarak çevre ilçelere göre daha küçük olmasına rağmen, 50.000 civarındaki nüfusu ile Aydın ilinde 5. sıradadır.

1.3.1. Nüfus ve Demografi

İncirliova ilçe merkezinde 6; 2012 öncesi idari taksimatta köy ve belde konumunda olan ve yapılan kanun değişikliği ile mahalle haline gelen 22 mahalle ile birlikte toplam 28 mahalleden oluşmaktadır. 2012 yılı verilerine göre ilçenin toplam nüfusu 43.624 olarak tespit edilmiştir (Tablo.1). Nüfusun %45'i İlçe merkezinde geri kalanıysa merkez dışındaki mahallelerde (belde ve köylerde) yaşamaktadır. Nüfusun cinsiyete göre dağılımına bakıldığında kadın ve erkek nüfusun neredeyse eşit olduğu görülmektedir. Yaz aylarında, özellikle hasat döneminde ilçe dışından çalışmak amacıyla ilçeye gelenlerle birlikte ilçe nüfusu 48.000 kişiye ulaşmaktadır.

Tablo 1: İncirliova Nüfusu

ŞEHİR	TOPLAM	KADIN	ERKEK
İncirliova Merkez	19.873	9.921	9.952
Acarlar (Belde)	10.410	5.289	5.121
KöYLER			
Akçe-me	311	163	148
Arpadere	406	204	202
Arzular	300	153	147
Beyköy	470	236	234
Derea ² z,	689	345	344
E ² rek	504	261	243
Erbeyli	1.150	569	581
Gerenkova	2.066	1.027	1.039
Hacıalibas,	994	489	505
Hamitler	32	18	14
³ kizdere	127	69	58
³ safaklar	373	182	191
Karaba ²	408	187	221
Karagöler	288	143	145

Köpröva	199	91	108
Osmanbeyköyü	1.088	553	535
Palamutköyü	167	85	82
Sandıklı	1.871	905	966
Sınırtepe	1.159	592	567
Şirindere	251	130	121
Yazdere	491	238	253
BUCAK TOPLAMI	23.751	11.926	11.825
İLÇE TOPLAMI	43.624	21.847	21.777

Kaynak: İncirliova İlçe Raporu, GEKA, 2012.

İncirliova, hem iç göç hem dış göç olarak farklı yerlerden göç alan bir yerleşim yeridir. İncirliova ikamet edip, Aydın'dan farklı bir ilde nüfus kaydı olanların sayısına bakıldığında Ağrı ve İzmir illerine kayıtlı nüfusun yüksek olduğu görülmektedir. Bu iki ili Denizli ve Konya illeri takip etmektedir (Tablo. 2).

Tablo 2. İncirliova'da İkamet Edenlerin Nüfusa Kayıtlı Olduğu İllere Göre Dağılımı, 2014

Aydın	Ağrı	İzmir	Denizli	Konya
38.5180	1.162	537	522	488

Kaynak: TÜİK, Veritabanları, ADNKS Sonuçları

İncirliova 46.132 nüfusu ile %17,3 oranında nüfus artış hızına sahiptir. Bu verileri diğer ilçeler ile kıyasladığımızda Aydın Merkez ilçesi dahil nüfus bakımından 6. sırada iken; nüfus artış hızı bakımından 4. sırada yer almaktadır.

Tablo 3. Aydın ve İlçeleri Yıllık Nüfus Artış Hızı, 2014

	Toplam	İl/İlçe Merkezleri	Nüfus Artış Hızı* (%)
Aydın	1 041 979	1 041 979	20,4
Bozdoğan	34 576	34 576	-10,2
Buharkent	12 458	12 458	-0,6
Çine	50 585	50 585	-8,6
Didim	73 385	73 385	126,8
Efeler	270 835	270 835	20,9
Germencik	43 256	43 256	1,1
İncirliova	46 132	46 132	17,3
Karacasu	19 536	19 536	-13,8
Karpuzlu	11 603	11 603	-14,9

Koçarl,	23 859	23 859	-16,9
KÔk	27 005	27 005	-5,4
Ku-adas,	101 619	101 619	67,4
Kuyucak	27 505	27 505	-9,0
Nazilli	149 816	149 816	8,6
SÔke	115 936	115 936	3,4
Sultanhisar	20 910	20 910	-9,7
Yenipazar	12 963	12 963	-16,1

Kaynak: T' 3K, Veritabanlar, Sonuđlar, ADNKS Sonuđlar,

* Yıllık nüfus artış hızları hesaplanırken 2014 yılı idari bölünüş yapısı dikkate alınmıştır.

2. ARAŞTIRMANIN TASARIMI

2.1. Araştırmanın Amacı

İncirliova, Osmanlı İmparatorluğu döneminden bu yana transit ticaret yolları üzerinde bulunması nedeni ile farklı zamanlarda, farklı nedenlerle göçe maruz kalan bir yerleşimdir. Göçle gelen nüfusun sahip olduğu kültür ile karşılaştığı yerdeki kültürün farklılıkları nedeniyle süreç içinde bir değişim olması doğal bir sonuçtur. Söz konusu değişimin ilçeye olan etkilerinin anlaşılabilmesi için göçle gelen nüfusun kentlilik bilincinin araştırılması sonraki dönemlerde yapılması düşünülen geniş kapsamlı projelerin alt yapısını oluşturacaktır.

İncirliova'ya göçle gelen kesimde kentlilik bilincinin oluşturulması ile ilçenin sosyo-ekonomik kalkınması ile beraber, yaşam kalitesinin artması sağlanarak daha yaşanabilir bir İncirliova görüntüsü ile ilçeye katkı sağlamak araştırmanın genel amacını oluşturmaktadır.

Araştırmanın özel amaçları şu şekilde sıralanabilir:

- İlçenin göçle gelen nüfusunun kentlilik bilincinin araştırılması.
- İlçenin göçle gelen nüfusunun kentsel hayata adaptasyonunun sağlanmasına yönelik işbirliğinin artması.
- İlçeye göç eden nüfusun kentlileşmesine yönelik çalışmaların hızlandırılması.
- İlçeye göç eden nüfusun kentlileşmesinin sağlanması.

2.2. Araştırmanın Önemi

Nüfus artış hızı olarak Aydın'ın ilçeleri arasında üst sıralarda yer alan İncirliova'da benzer nitelikte bir araştırma daha önce yapılmamıştır. Ciddi oranda göç alan ilçede yapılan ilk çalışma olması ve araştırmanın sonucuna bağlı olarak sorunların tespiti ve önlemlerin alınması açısından hususunda önemlidir.

2.3. Araştırmanın Kapsamı

Çalışma, İncirliova'ya göç etmiş nüfusun kentlilik bilincini araştırılmasına yönelik olarak projelendirilmiştir. Bu bağlamda kente göçle gelen nüfusa mensup 176 hane ile görüşmeler yapılmıştır.

2.4. Araştırmanın Yöntemi

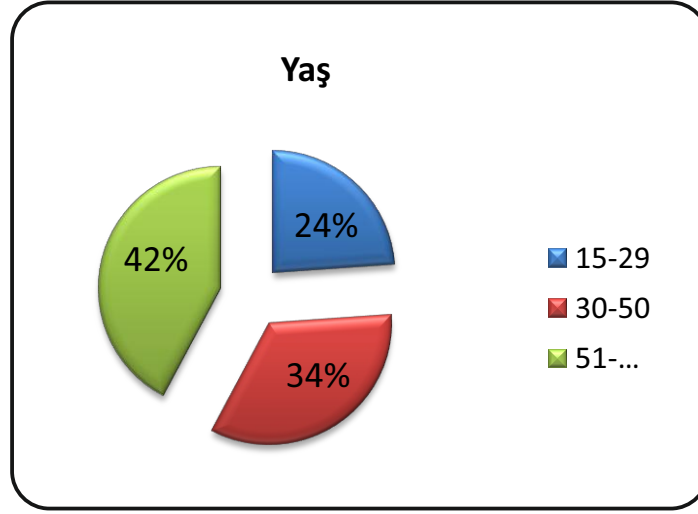
Araştırma tanımlayıcı nitelikte tasarlanmıştır. Araştırmada kullanılan veri toplama yöntemi ankettir. Anket oluşturulurken danışmanlık hizmeti alınmış ve 10 soruluk anket uygulanmıştır. Araştırmanın evrenini 180 hane oluşturmaktadır.

3. ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Toplam 180 anket yapıldı. Yapılan anketler sonucu aşağıdaki bulgular elde edilmiştir.

3.1. Yaş İle İlgili Bulgular

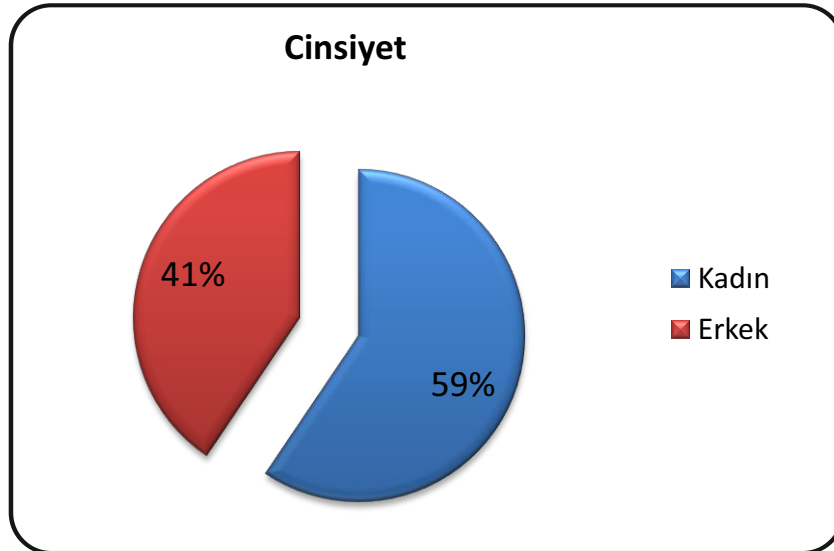
Yaş	Frekans	Yüzdeleri
15-30	43	24
30-50	61	34
50 ve üzeri	76	42
Toplam	180	100

Ankete katılanların %24'ü 15-30 yaş aralığında, %34'ü 30-50 yaş aralığında ve %42'si 50 ve üzeri yaştadır.

3.2 Cinsiyet İle İlgili Bulgular

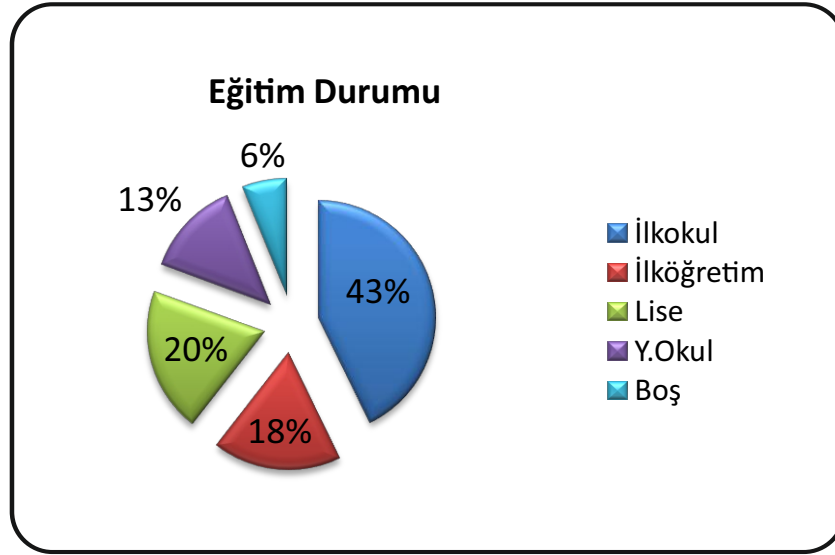
Cinsiyet	Frekans	Yüzde
Kadın	73	59
Erkek	107	41
Toplam	180	100

Ankete katılanların %59'u kadın, %41 erkektir.

3.3. Eğitim Durumu İle İlgili Bulgular

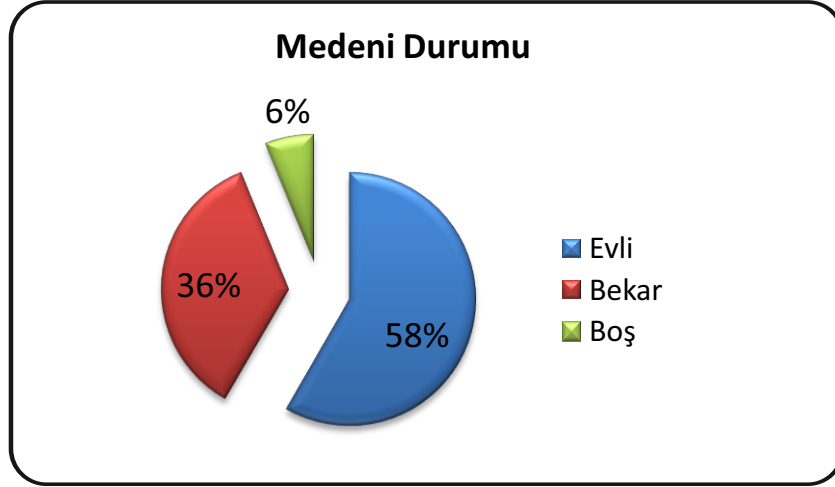
Eğitim Durumu	Frekans	Yüzde
İlkokul	77	43
Ortaokul	32	18
Lise	36	20
Yüksekokul	24	13
Boş	11	6
Toplam	180	100

Ankete katılanların %43'ü ilkokul, %18'i ortaokul, %20'si lise ve %13'ü yüksekokul mezunudur. Katılan kişilerden %6'sı bu soruyu cevaplandırmamışlardır.

3.4. Medeni Durum Hakkındaki Bulgular

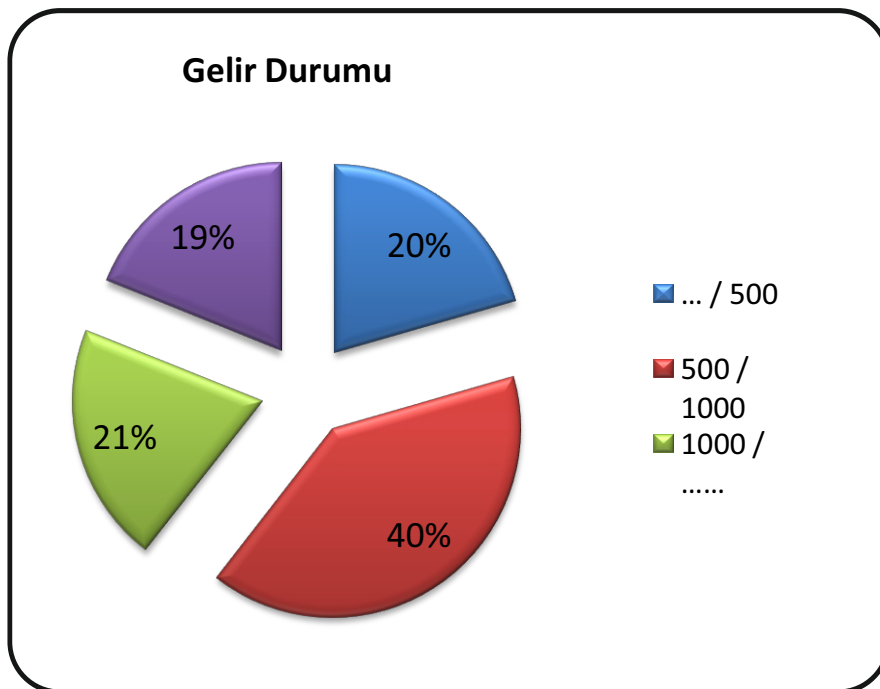
Medeni Durum	Frekans	Yüzde
Evli	105	58
Bekar	64	36
Boş	11	6
Toplam	180	100

Ankete katılanlardan %58'i evli, %36'sı bekar. Katılan kişilerin %6'sı bu soruyu boş bırakmışlardır.

3.5. Gelir Durumu Hakkındaki Bulgular

Gelir Durumu	Frekans	Yüzde
0-500	37	20
500-1000	72	40
1000 ve üzeri	37	21
Boş	34	19
Toplam	180	100

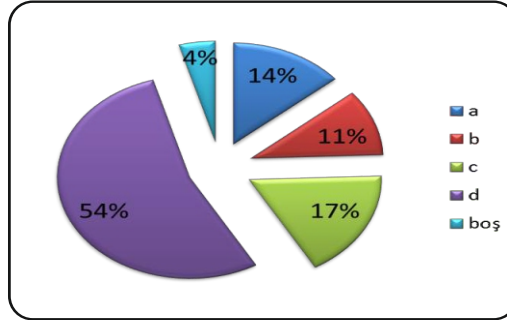
Ankete katılanların %20'si 500 TL ve altı, %40'ı 500-1.000 TL arlığında, %21'i 1.000 TL üzeri aylık gelire sahiplerdir. Ankete katılanların %19'u bu soruyu cevaplandırmamışlardır.

3.6. Göç Edilen Süre İle İlgili Bulgular

Göç Edilen Süre	Frekans (Kişi Sayısı)	Yüzde
1-5 yıl	25	14
5-10 yıl	19	11
10-20 yıl	31	17
30 yıl ve üzeri	97	54
Boş	8	4
Toplam	180	100

Soru 1: İncirliova'ya göç etmeniz üzerinden kaç yıl geçti?

- a. 1-5 yıl   c. 10 -20
b. 5-10 yıl   d. 30 yıl ve üzeri

Ankete katılanlardan %14'ü 1-5 yıl, %11'i 5-10 yıl, %17'si 10-20 yıl ve %54'ü 30 yıl ve üzeri süre öncesinde kente göç etmişlerdir. Ankete katılanların %4'ü bu soruyu cevaplandırmamışlardır.

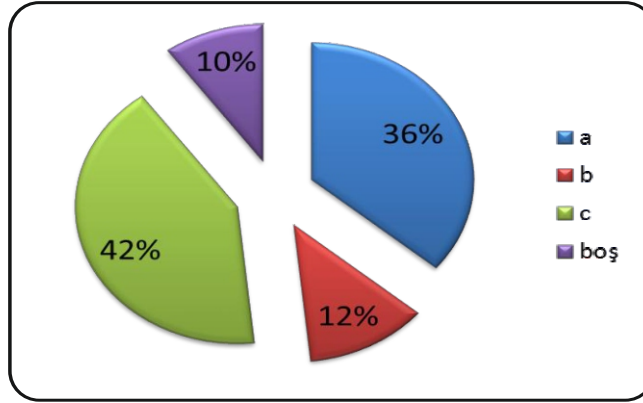
3.7. Göç Edilen Yerle İlgili Bulgular

Göç Edilen Yer	Frekans (Kişi Sayısı)	Yüzde
Merkez	65	36
Köy	22	12
Bucak	75	42
Boş	18	10
Toplam	180	100

Soru 2: Göç ettiğiniz il ve nereden göç ettiğiniz?

- a. Merkez
- b. Bucak
- c. Köy

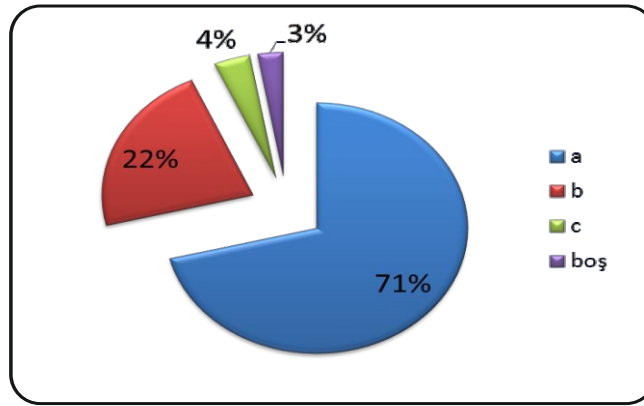
Ankete katılanlardan %36'sı il ve ilçe merkezlerinden, %12'si bucaktan, %42'si de köyden İncirliova'ya göç etmişlerdir. Ankete katılanların %10'u bu soruyu cevaplandırmamışlardır.

3.8. İncirliova Hakkındaki Bulgular

Cevap	Frekans (Kişi Sayısı)	Yüzde (%)
Evet	128	71
Hayır	40	22
Fikrim Yok	7	4
Boş	5	3
Toplam	180	100

Soru 3: İncirliova'yı seviyor musunuz?

- a. Evet
- b. Hayır
- c. Fikrim yok

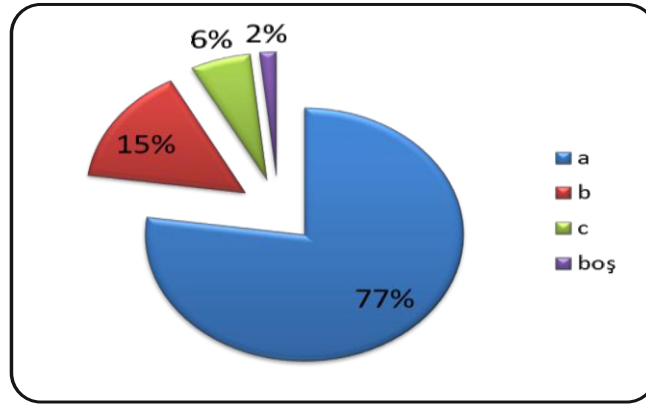
"İncirliova'yı seviyor musunuz?" sorusuna ankete katılanların %71'evet, %22'si hayır, %4'ü de fikrim yok olarak cevaplandırmışlardır. %4 oranında da bu soru cevaplandırılmamıştır.

3.9. Yerli Halk İle İlişkiler Hakkındaki Bulgular

Cevap	Frekans (Kişi Sayısı)	Yüde (%)
Evet	139	77
Hayır	27	15
Fikrim Yok	11	6
Boş	3	2
Toplam	180	100

Soru 4: İncirliova'nın yerlileri ile yeterince dostluk kurabildiğinize inanıyor musunuz?

- a. Evet
- b. Hayır
- c. Fikrim yok

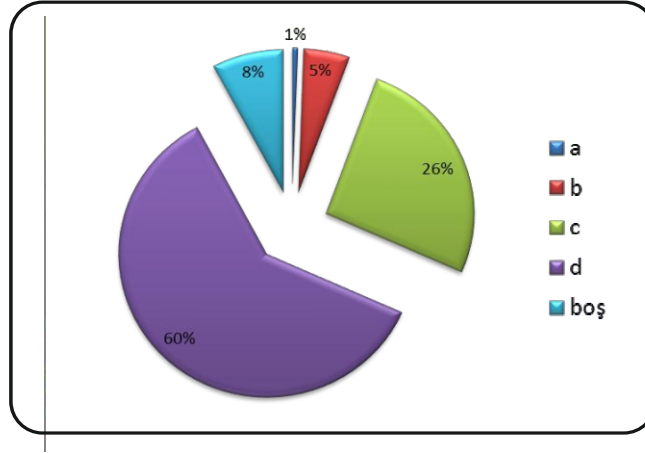
Ankete katılanların %77'si İncirliova'daki halk ile dostluk ilişkisi kurabildikleri belirtirken %15'i böyle bir ilişki kuramadıklarını belirtmişlerdir. Katılanların %6'sı konu ile ilgili fikir belirtmezken %2'lik kısım bu soruyu cevaplandırmamıştır.

3.10. İş Durumu Hakkındaki Bulgular

İş Durumu	Frekans (Kişi Sayısı)	Yüzde (%)
Sözleşmeli Personel	1	0
Memur	9	5
Serbest Meslek	47	26
İşsiz	109	61
Boş	14	8
Toplam	180	100

Soru 5: Şu anda ne iş yapıyorsunuz?

- a. Sözleşmeli Personel   c. Serbest Meslek
b. Memur   d. İşsiz

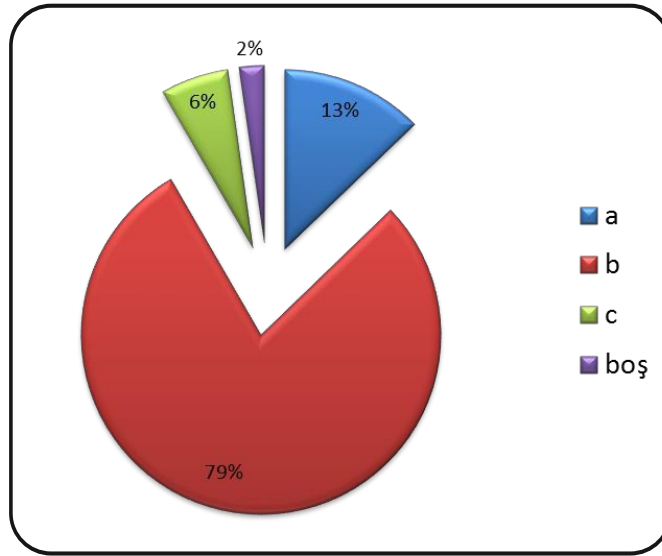
Ankete katılanların %5'i memur, %26'sı serbest meslek sahibi, %61'i işsizdir. Katılan vatandaşlar arasında sözleşmeli personel bulunmazken, soruyu cevaplamayanların oranı da %8'dir.

3.11. Göç Öncesi Ekonomik Durum Hakkındaki Bulgular

Önceki Ekonomik Durum	Frekans (Kişi Sayısı)	Yüzde
Fakir	23	13
Orta	142	79
Zengin	11	6
Boş	4	2
Toplam	180	100

Soru 6: İncirliova'ya gelmeden önce kendinizi ekonomik olarak nasıl tanımlarsınız?

- a. Fakir
- b. Orta
- c. Zengin

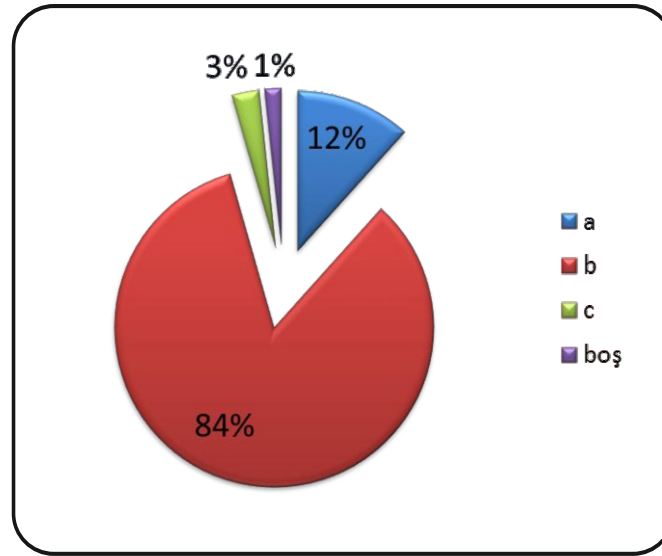
Ankete katılanlar, İncirliova'ya gelmeden önce ekonomik olarak kendilerini %13'ü fakir, %79'u orta, %6'sı zengin olarak tanımlamaktadır. %2'lik kısım bu soruyu cevaplandırmamışlardır.

3.12. Mevcut Ekonomik Durum Hakkındaki Bulgular

Mevcut Ekonomik Durum	Frekans (Kişi Sayısı)	Yüzde
Fakir	21	11
Orta	151	84
Zengin	5	3
Boş	3	2
Toplam	180	100

Soru 7: Şimdi kendinizi ekonomik olarak nasıl tanımlarsınız?

- Fakir
- Orta
- Zengin

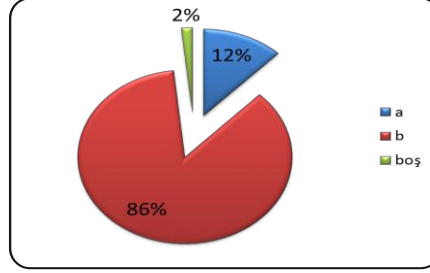
Ankete katılanlar ekonomik yönden kendilerini %12 oranında fakir, %84 oranında orta, %3 oranında zengin olarak tanımlamaktadırlar. Katılanların %1'i bu soruyu cevaplandırmamışlardır.

3.11. Köye Geri Dönme İsteği Hakkındaki Bulgular

Cevap	Frekans (Kişi Sayısı)	Yüzde (%)
Evet	22	12
Hayır	155	86
Boş	3	2
Toplam	180	100

Soru 8: Köye geri dönmeyi düşünüyor musunuz?

- a. Evet
- b. Hayır

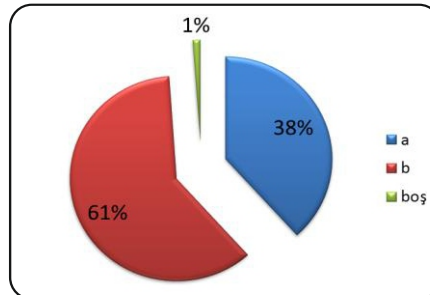
Ankete katılanların %12'si köye geri dönmeyi düşünürken, %86'sı geri dönmeyi düşünmemektedirler. Ankete katılanlardan %2'lik oran bu soruyu yanıtlamamışlardır.

3.14. Köy Yaşamına Duyulan Özlem Hakkındaki Bulgular

Cevap	Frekans (Kişi Sayısı)	Yüzde (%)
Evet	69	38
Hayır	109	61
Boş	2	1
Toplam	180	100

Soru 9: Köy yaşamını özleyiyor musunuz?

- a. Evet
- b. Hayır

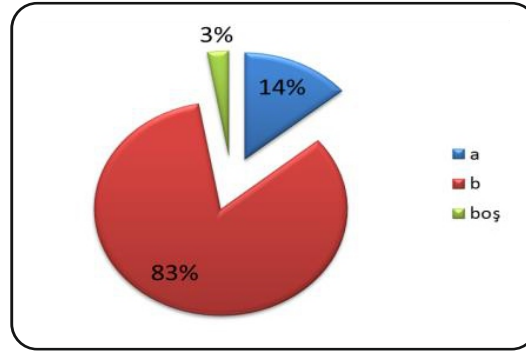
Ankete katılanların %38'i köy yaşamını özler iken; %61'lik kısım köy yaşamına özlem duymamaktadır. %1'lik kısım bu soruyu cevaplandırmamıştır.

3.15. Köyden Sağlanan Katkı Hakkındaki Bulgular

Cevap	Frekans (Kişi Sayısı)	Yüzde (%)
Evet	25	14
Hayır	150	83
Boş	5	3
Toplam	180	100

Soru 10: Köyden herhangi bir maddi katkı sağlıyor musunuz?

- Evet
- Hayır

Ankete katılan vatandaşların %14'ü köyden hala gelir sağlıyorlarken, %83'lük köyden herhangi bir geliri yoktur. %3'lük kısım bu sruyu cevaplandırmamıştır.

4. ÖNERİLER

GEKA'nın "Doğrudan Faaliyet Desteği" kapsamında desteklediği, "İncirliova'da Göçle Gelen Nüfusun Kentlilik Bilincinin Araştırılması" adlı proje sonucunda 18 Mayıs 2015 tarihinde İncirliova'da Strateji Geliştirme Toplantısı yapılmıştır. Yapılan bu toplantı, ilçe Kaymakamı Sayın Adem ÜNAL, Belediye Başkanı Sayın Gürşat KALE, diğer kurum amirleri ve ilçede yaşayan halkın da katılımıyla gerçekleştirildi.

Gerçekleştirilen Strateji Geliştirme Toplantısı sonucunda ortaya çıkan öneriler şunlardır:

- Eğitim, sağlık, güvenlik ve istihdam konularında tedbirlerin alınması.
- Konuyla ilgili bilimsel nitelikli yeni çalışmaların yapılması.
- Çözüm yolları bulmak adına beyin fırtınası yapılması.
- İlçenin bir tarım kenti olması nedeniyle bu alanda yeni yatırımların teşviki ve istihdamın artırılması.
- Kültür erozyonuna karşı çalışmalar yapılması ve birlikte yaşama kültürünün oluşturulması.
- Ahır hayvancılığının kent merkezi dışında geliştirilmesi.
- Göç edenlerin sosyal yapıları ve değerleri analizinin yapılması.
- Sosyo-patolojik sorunlara karşı önlemler alınması (Çarpık kentleşme, yoksulluk kültürü ve çevre kirliliği gibi).
- Eko kentleşmenin sağlanması, altyapı hizmetlerinin planlanması.

5. SONUÇ

Göçle gelen nüfusun genel yapı ile durumu, 30 yılı aşkın süre önce göç edenlerin çoğunlukta olduğudur. Eğitim seviyesi olarak düşük nitelikte olan bu nüfus ekonomik açıdan değerlendirildiğinde çoğu orta seviyede olduğu görülmektedir. Ciddi bir işsizlik oranına sahip olan nüfusun, İncirliova'ya dair olumsuz düşünce oranı hayli düşüktür. Bu durum açıkça göstermektedir ki göçle gelen nüfusun kente aidiyet duygusu yüksektir. Yani İncirliova'ya göç eden vatandaşların büyük bir çoğunluğu her ne kadar işsizlik gibi önemli sorunlarla karşı karşıya kalsalar da kentten daha başka bir yere gitmeyi düşünmemektedirler.

İncirliova, 2014 TÜİK verilerine göre %17,3 nüfus artış hızı ile ilde 4. sıradadır. Doğum oranından ziyade göçe bağlı olarak oluşan bu artış hızı konuya ilişkin araştırmalar yapılmasını zorunlu hale getirmiştir. Şimdiye kadar geçen sürede İncirliova'yı konu alan bir araştırma yapılmaması, bu çalışmayı önemli kılmaktadır. Mevcut durum hakkında fikir veren bu çalışma sonrasında, derinlemesine yapılacak multidisipliner bir çalışma eksikliklerin tamamlanması adına önemli olacaktır.

KAYNAKÇA

Akkayan, Taylan, **Göç ve Değişme**, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1979.

Ağanoğlu, H. Yıldırım, **Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Balkanlar'ın Makûs Talihi Göç**, Kum Saati Yayınları, İstanbul, 2001.

Armaoğlu, Fahir, **19. Yüzyıl Siyasi Tarih (1789-1914)**, Türk Tarih Kurumu Yayını, Ankara, 1997.

Babuş, Fikret, **Osmanlı'dan Günümüze Göç ve İskân**, Ozan Yayıncılık, İstanbul, 2006.

Erdal, İbrahim, **Mübadele Uluslaşma Sürecinde Türkiye ve Yunanistan 1923-1925**, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul, 2006.

Eren, A. Cevat, **Türkiye'de Göç ve Göçmen Meseleleri**, Nurgök Matbaası, İstanbul, 1966.

GEKA, **İncirliova İlçe Raporu**, 2012.

Halaçoğlu, Yusuf, **XVIII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nun İskân Siyaseti ve Aşiretlerin Yerleştirilmesi**, 4. Baskı, Türk Tarih Kurumu Yayını, Ankara, 2006.

Karpat, Kemal, **Osmanlı'dan Günümüze Etnik yapılanma ve Göçler**, Çev. Bahar Tırnakçı, 2. Baskı, Timaş Yayınları, İstanbul, 2013.

Koçak, Yüksel, Elvan Terzi, "Türkiye'de Göç Olgusu, Göç Edenlerin Kentlere Olan Etkileri Ve Çözüm Önerileri", **KAÜ, İİBF Dergisi**, C:3, S:3, Yıl:2012 <http://iibfdergi.kafkas.edu.tr/wp-content/pdf/c3s3/163-184.pdf>, Erişim: Mayıs 2015.

Özdemir, Cevdet, Gülhan Demiriz, "Acarlar Sosyal Yapı Analizi", **Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, C:5, S:1, ss. 77-78.

Tekeli, İlhan, **Göç ve Ötesi**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 2011.

TÜİK, www.tuik.gov.tr

T.C.
Güney Ege Kalkınma Ajansı

GEKA

T.C. GÜNEY EGE KALKINMA AJANSI

2014 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Programı

T.C. İNCİRLİOVA BELEDİYESİ

Cumhuriyet Mah. Prof. Dr. Türkan SAYLAN Cad. No:37 İncirliova / AYDIN

Tel: 0256 585 12 24 • 0256 585 12 25

www.incirliova.bel.tr